

השפעה של גיל ומיומנות בתפיסת סכנה בנהיגה

אבינועם בורובסקי, מלגאי לתואר שני, אוניברסיטת בן גוריון

תקציר – המחקר המלא מתפרסם באנגלית

מטרות –

המחקר בחן כיצד גיל ומיומנות משפיעים על יכולתו של הנהג לזהות סכנות בנהיגה.

שיטה –

שלוש קבוצות נהגים: 21 צעירים וחסרי ניסיון, 19 מנוסים ו-16 נהגים מבוגרים ומנוסים צפו בשישה סרטונים שתארו מצבי סכנה שונים והתבקשו לבצע שתי משימות. בשלב הראשון הנבדקים התבקשו ללחוץ על כפתור בכל פעם שלדעתם מופיעה סכנה. בשלב זה הנבדקים חוברו למערכת מעקב אחר תנועות עיניים. בתום כל סרט הנבדק ציין מהי מהות הסכנה בכל לחיצה. בשלב השני הנבדקים צפו שוב בששת הסרטונים והתבקשו לסווג אותם למספר שרירותי של קבוצות בעלות מצבי סכנה דומים.

ממצאים עיקריים - נהגים צעירים ולא מנוסים רגישים פחות לסכנות פוטנציאליות מאשר שאר הקבוצות. במצבים בהם הסכנה הייתה מיידית זמן התגובה היה זהה בין כל הקבוצות. כאשר הרמזים לסכנה בסביבה היו בולטים כל הנהגים הבחינו בהם אך התבוננות ימינה לעבר כביש מתמזג אפיינה את הנהגים היותר מנוסים. נהגים צעירים ולא מנוסים נטו להסתכל ישר קדימה. תוצאות משימת הסיווג הראו כי ככל שרמת הניסיון עולה סווג הסרטונים מתבסס על מאפייני סביבה כלליים לעומת חוסר ניסיון המתאפיין בסיווג לפי מידת הדמיון בסוג הסכנה שהתממשה.

מסקנות - תוצאות המחקר מובילות למסקנה שנהגים מנוסים (גם מבוגרים) מונעים מצבי סכנה בעוד שנהגים צעירים רק מגיבים להם. היכולת לאתר ולמנוע מצבי סכנה תלויה במספר המצבים הדומים להם הנהג הגיב בעבר.

דצמבר 2006